

folytán valamely adó-igény megrövidítették, vagy fizetések vagy jóváírások jogosulatlanul történnek. A kárterítési igény érvényesítéséhez a pénzügyigazgatóság (Landesfinanzamt) hozzájárulása szükséges.

A német H. G. B. az igazgatósági tagok felelősségét a K. T. megfelelő szabályainál (189—191. §§) szigorubbab szabályozza. A H. G. B. 241. §-ának szabályai akként foglalhatók össze, hogy a törvény, alapszabály vagy közgyűlési határozat szándékos megszegése az igazgatóság tagjait kárterítésre kötelezi a társaság irányában, amely a 241. § 3. bekezdésében meghatározott esetekben az egyes részvényes által is érvényesíthető. Mindazonáltal bírói gyakorlatunk ma már elég közel jár a német törvény szigorubb álláspontjához. (L. Kovács Marcel: Hiteljogi bírói gyakorlat 1914 óta II. füzet 85—89. oldal.)

Meglepő a német törvény álláspontjának ismeretében tehát, hogy német jogászok (l. Reg.-Rat dr. Ernst Callomon cikkét a „Frankfurter Zeitung“ 1927 július 4-iki számában) a Rabgo. idézett 90. §-a s a H. G. B. rendelkezései között a correspondentia hiányát találják.

Magában a fentidézett határozatban a legfelsőbb bíróság megvonja azt a felső határt, amelyen túl az igazgatósági tag feleletre nem vonható. Közömbösnek nyilvánítja azt a védekezést, hogy a vállalat (G. m. b. H.) vagyona és jövedelme az üzem fentartására sem volt elegendő. Alapvetően hibásnak nyilvánítja azt az álláspontot, hogy az adós adótarozását megelőzőleg más hitelezőjét jogosult volna kielégíteni. Alapvető elvként állítja oda, hogy az adótarozások az egyéb tartozásokkal legalább egy sorban elégitendők ki. Ez elvek szemelőtt tartásával kimondja, hogy, ha a vállalat nem fizetett s fizetni már nem tud, úgy az igazgatósági tagok csak akkor mentesülnek, ha az adóhivatalt (Finanzamt) a behajtásra oly időben hívták fel, mikor az adós vagyonából még a behajtás utján az adó beszedhető lett volna.

Ez az álláspont nézetünk szerint téves és tulmegy a törvénytiszta határokon. Olyan heroikus kötelességet állapít meg az igazgatósági tag terhére, amellyel a Rabgo. 6. §-a szerint alapulfekvő jog- és méltányossági elveknek meg nem felel.

A mi adóeljárás szabályaink nem ismerik az igazgatósági tagok fent ismertetett általános felelősségét. Egyedül forgalmiadó törvényünk 1924: XXXIX. t.-c. III. fejezet 34. § 3. bekezdése állapítja meg az igazgatósági tagok adóért való felelősségét, azonban a gyakorlat ezt is a legszűkebben magyarázza, mert sem a luxusadóra, sem az örösi forgalmiadóra ki nem terjesztette. H. L.

I. Ha a földnek az ártérben való fekvése az osztályba sorozásnál már figyelembe vétetett: földadó elengedésének nincs helye. — II. Ha az árvíz nem borította el az egész határt: földadó elengedése nem igényelhető. (Közig. Biróság 19.017/1925. sz.)

A felterjesztett ügyiratok szerint T. községnek nincs ármentesítő társulat gondozása alatt álló védtöltése, a község által emelt gát pedig az ártérben fekvő földterületeknek árvíz ellen való megvédésére alkalmatlan.

Ily körülmények között az adóköteles félnek gátszakadás okozta árvíz kár címen támasztott földadó elengedési igényét, tekintettel arra, hogy a felterjesztett birtokiv szerint az a körülmény, hogy a szóban forgó földrészetek az árvízzel való elöntés veszélyének ki vannak téve, — az osztályba sorozásnál már figyelembe vétetett, — jogosnak elismerni nem lehetett.

De egyébként is az 1909: XI. t.-c. 38. §-ának negyedik bekezdése értelmében gátszakadás folytán bekövetkezett árvíz kár esetében az ártérben fekvő földekre nézve földadó elengedés csak abban az esetben igényelhető, ha az árvíz az egész községi határt elborítja és a termést egészben vagy részben megsemmisíti, az ügyiratok szerint pedig ilyen árvízről szó sincsen.

Ezekből az okokból a panasznak helyt adni nem lehetett.

I. Az adómérleget nem az adózó fél könyveiben kell elkészíteni, hanem azt a gazdasági számtartás adatai alapján a pénzügyi hatóság köteles elkészíteni. — II. A szántóföldek jövedelem- és vagyonadójának alapját megállapító táblázat alkalmazásánál az adózó összes ingatlanait össze kell vonni. (Közig. Biróság 19.604-1925. sz.) Adózó fél fellebbezésében részletesen kifejtette azokat az indokokat, amelyek miatt nem kíván számadásai alapján adózni és panaszában is elsősorban ezekre az okokra utal és ezek alapján kéri, hogy jövedelem- és vagyonadója a pénzügyminiszter által 154.062/1924. szám alatt kiadott táblázat alapján, de annak helyes alkalmazása mellett állapíttassék meg.

A bíróságnak is foglalkoznia kell tehát ezekkel az indokokkal és megállapítja azt, hogy azok nem helytállóak.

A tényállás az, hogy panaszos magyarországi birtokainak jövedelméről számadásokat vezet. A gazdasági könyveket nem az adózás céljainak megfelelően vezeti, hanem úgy, ahogy azt magánérdeke megkívánja és ebben találja egyik indokát annak, hogy könyvei az adózásra nem alkalmasak. Olyan törvényes rendelkezés azonban, amely az adózó felet arra kötelezné, hogy könyveit a jövedelem- és vagyonadóra vonatkozó rendelkezéseknek megfelelően vezesse, sincsen, mert a számadás elsősorban a gazdaság céljait szolgálja és ezen céloknak megfelelő módon vezetendő. Az adómérleget nem az adózó fél könyveiben kell elkészíteni, hanem azt a gazdasági számtartás adatai alapján a pénzügyi hatóság tartozik elkészíteni. A könyvelés célja és ennek megfelelő módja nem lehet akadály a annak, hogy az adóztatásnál a számadások adatai mellőztessenek.

A könyvek alapján való adóztatásnak további akadályát pedig abban találja, hogy a központi könyvelés Wienben van. Ez a körülmény sem lehet akadály annak, hogy panaszos a valóságos jövedelem alapján adóztassék meg, mert hiszen a központi könyvelés az adatokat a magyarországi intézőségek től kapja, amelyek ezeket szükség esetén a pénzügyi hatóságnak is rendelkezésére bocsáthatják, és a panaszos bevallásához csatolt kimutatások is bizonyítékai annak, hogy aminő rendszeres összeállításban adózó fél azokat bevallásához elkészítette, éppen olyan rendszeres és részletes kimutatásokat készíthet azokról az adatokról is, amelyeket a bevallás kiegészítése céljából a pénzügyi hatóság netán még szükségessé talál.

Végül panaszos arra utal, hogy könyvei az 1922/23. gazdasági év jövedelmét 65,000.000 koronában mutatták ki és adóbevallásában ezzel szemben 345,557.000 korona tiszta jövedelmet mutatott ki. A lényeges eltérés miatt, — melynek oka az, hogy a beruházásokat kiadásként könyveli, — sem alkalmasak tehát könyvei az adóztatásra. Az a körülmény azonban, hogy az adózó fél